

“Bediüzzaman Haftası”nın ardından...

Ülkemiz bir baştan bir başa nurun rüzgârına kapıldı. Gündem Bediüzzaman ve Risâle-i Nur oldu. “Zararsız,” faydalı toplantılar yaptık.

Gelin biraz geriye, Üstadın yaşadığı yıllara birlikte hayalen seyahat edelim. Onu vazife başında görelim. Bakalım ne yapıyor?

1942 yılında Tahiri Mutlu'nun İstanbul'da bin müşkilâtla bastırıldığı Âyetü'l-Kübra Risâlesi kısa sürede biter. “Kâinattan Hâlik'ını soran bir seyyahın müşahedatı” olan risâle okuyanları hayran bırakmış, imanlarının kuvvetlenmesine sebep olmuştu. Bunu Bediüzzaman şöyle açıklar:

“Denizli’de, hiç haberimiz yokken, fevkalâde perde altında, matbu Âyetü'l-Kübrâ’yı resmî ve gayr-ı resmî pek çok adamlar okudular, imanlarını kuvvetlendirdiler, bizim hapis musibetimizi hiçe indirdiler.”¹ Bediüzzaman bir gönül adamı olduğunu bu sözleriyle gösteriyordu.

“Denizli hapsinin yegâne sebebi, Risâle-i Nur’un Isparta ve Kastamonu merkez olarak sair vilâyetlerde intişarı ve böylece din muhabbetinin gittikçe tezayüd etmesi idi. Hatta, Denizli hapsinden az evvel, Yedinci Şuâ olan Âyetü'l-Kübra Risâlesi İstanbul’da gizli tab’ edilmişti. İman hakikatlerini harika bir sûrette izah ve ispat eden bu eser de imansızları telâşa düşürmüştü ve Denizli hadisesine bir sebep gösterilmişti.”²

Denizli Mahkemesi beraatle neticelenecektir. Nur Talebeleri serbest bırakılacak, ama hükümet onu Emirdağ’da zorunlu ikamete tabi tutacaktır. Said Nursî’yi hiçbir engel iman ve Kur’ân dâvâsından vazgeçiremeyecektir.

Bediüzzaman bir konuşmasında şöyle haykırıyordu:

“Karşımda müthiş bir yangın var. Alevleri göklere yükseliyor. İçinde evlâdım yanıyor, îmânım tutuşmuş yanıyor. O yangını söndürmeye, îmânımı kurtarmaya koşuyorum... Beni, nefsin kurtarmayı düşünen hodgâm bir adam mı zannediyorlar? Ben, cemiyetin îmânını kurtarmak yolunda dünyamı da fedâ ettim, âhiretimi de. Seksen küsür senelik bütün hayatımda dünya zevki nâmına bir şey bilmiyorum. Ben, cemiyetin îman selâmeti yolunda âhiretimi de fedâ ettim. Gözümde ne Cennet sevdâsı var, ne Cehennem korkusu. Cemiyetin, yirmi beş milyon Türk cemiyetinin îmânı nâmına bir Said değil, bin Said fedâ olsun. Kur’ân’ımız yeryüzünde cemaatsiz kalırsa, Cenneti de istemem; orası da bana zindan olur. Milletimizin îmânını selâmette görürsem, Cehennem alevleri içinde yanmaya râzıyım. Çünkü vücudum yanarken, gönlüm gül gülistân olur.”³

Bediüzzaman’ın hayatının hiç boş sayfası yoktur. O, kendisi için değil; adeta bu millet için, insanlık için yaşamıştır. Onu

anlamayanlar, ne yazık ki, ona hapishanelerde yer hazırlamışlardır. Her şeye rağmen hapishaneleri bir islâhhane veya bir Medrese-i Nuriye yapmıştır. Hayatı hep güzel görmüş ve güzel bakmıştır. Yukarıda ifade ettiğimiz gibi dünya zevki adına bir şey görmemiştir. Hapishaneleri birer “zararsız” toplanma merkezleri gibi kabul etmiştir. Bu milletin imanının kurtuluşu için hayatını vakfeden bu mübarek insan hapishanelerin “tecrid-i mutlak” denilen hücrelerine konulmuştur. Bu durumu Said Nursî şöyle değerlendirir:

“İnâyet-i İlâhiye, ihtiyarlığıma merhameten, kuvvetli ve gizli düşmanı bulunmayan gençliğime mahsus olan mağaralarımı, hapishanenin tecrid-i münferit menzillerine çevirmesinde üç hikmet ve hizmet-i Nuriyeye üç ehemmiyetli faydası var:

“Birinci hikmet ve fayda: Nur Talebelerinin bu zamanda toplanmaları, zararsız olarak, medrese-i Yusufiyede olur. Ve birbirini görüp sohbet etmek, hariçte masraflı ve şüpheli olur. Hattâ benimle görüşmek için bazıları kırk elli lirayı sarf ederek gelip, ya yirmi dakika veya hiç görüşmeden döner, giderdi. Ben bazı kardeşlerimi yakından görmek için hapsin zahmetini severek kabul ederdim. Demek hapis bizim için bir nimettir, bir rahmettir.

“İkinci hikmet ve fayda: Bu zamanda Nurlarla hizmet-i imaniye, her tarafta ilânatla ve muhtaç olanların nazar-ı dikkatlerini celb etmekle olur. İşte, hapsimizle, Nurlara nazar-ı dikkat celb olunur, bir ilânat hükmüne geçer. En ziyade muannid veya muhtaç olanlar onu bulur, imanını kurtarır ve inadı kırılır, tehlikeden kurtulur ve Nurun dershanesi genişlenir.

“Üçüncü hikmet ve fayda: Hapse giren Nur Talebeleri birbirinin hallerinden, seciyelerinden, ihlâs ve fedakârlıklarından ders almalarıyla beraber, Nurlar hizmetinde dünyevî menfaatleri daha aramazlar.”⁴

Bediüzzaman 1923 yılı baharında Ankara’da aradığını bulamayıp Van’a gidip mağaralarda inzivaya çekilmişti. Hiç ilgisi olmadığı ve aksine karşı çıktığı halde doğuda çıkan isyanlar bahane edilerek batıya sürgün edilmişti. “Kuş uçmaz, kervan geçmez” kabilinden kabul edilen Barla’da ikamete ve gözetime mecbur edilmişti. Ancak “ifsat komiteleri” boş durmamış; onu Eskişehir, Denizli ve Afyon hapishanelerine “tıkmış” ve mahkemelerde idam talebiyle yargılamıştır. Ancak o bu mahkemelerde beraat etmiştir. Yukarıdaki sözleri Afyon Hapsinin ürünüdür. Onun gözünde hapishane hayatının üç hikmeti ve nur hizmetine üç önemli faydası vardır. Dışarıda toplanmak çok dikkat çekmektedir. İki Nur Talebesinin bir araya gelmesi bile ağır suç kabul edilmiş ve günlerce karakol işkencesine tabi tutulmuştur. Hem de toplanmalar maddî pek çok masrafı da getirmektedir. Hâlbuki “Medrese-i Yusufiye” olan hapishanede toplanmak ve görüşmek daha kolay olmaktadır. Kardeşleri görmek pahasına hapsin zahmet ve meşakkatleri kabul edilmiştir. Bu yönüyle hapis Üstad ve Nur Talebeleri için bir nimet ve rahmet sayılmıştır.

Nurlarla iman hizmetinin “ilânâta” ihtiyacı vardı. Muhtaç olanların dikkatleri nasıl çekilecekti? Hapisler, mahkemeler bunların birer vasıtası olmuştur. İnsanların merakları tahrik edilecek ve meraklı insanlar olayı takip edeceklerdir. Diğer taraftan görevliler (polisler, jandarmalar, savcılar, hâkimler, bilirkişiler vs.) de dinleyecek ve okuyacaklardır. Sonuçta insanların imanlarının kurtulmasına vesile olacaktır.

Hapishanede birlikte yaşayan Nur Talebeleri birbirlerinin güzel huylarından, ihlâs ve fedakârlıklarından ders almaktadırlar. Böylece Medrese-i Yusufiyede her sıkıntı ve zahmetin on, belki yüz katı maddî ve manevî faydalar ve güzel sonuçlar elde edilmiştir. Nur Talebeleri de tam bir ihlâsa kavuşmuşlardır.

Hayat bir imtihan olduğuna göre, hapishaneler de bu imtihanın bir parçasıdır. Said Nursî olaya Kader-i İlâhî adâletli noktasında da bakmış ve kaderin Nur Talebelerini “Medrese-i Yusufiye”ye sevk etmesinin bir hikmetini, her yerden ziyade Risâle-i Nur’a ve şakirtlerine oranın hem mahpusları, hem ahalisi, hem memurları, hem de adliyesinin muhtaç olması olarak görmüştür. Buna binaen, “biz bir vazife-i imaniye ve uhreviye ile bu sıkıntılı imtihana girdik” demiştir.

Nur Talebeleri hapishanede diğer mahkûmlara dinî noktadan da güzel birer örnek olmuşlardır. Bediüzzaman şöyle der: “Yirmi-otuzdan ancak bir-ikisi tâdil-i erkân ile namazını kılan mahpuslar içinde birden Risâle-i Nur şakirtlerinden kırk ellisi umumen bilâistisna mükemmel namazlarını kılmaları, lisan-ı hal ile ve fiil diliyle öyle bir ders ve irşaddır ki, bu sıkıntı ve zahmeti hiçe indirir, belki sevdirebilir. Ve şakirtler, ef’âlleriyle bu dersi verdikleri gibi, kalblerindeki kuvvetli tahkikî

imanlarıyla dahi buradaki ehl-i imanı ehl-i dalâletin evham ve şübehatından kurtarmalarına medar çelikten bir kale hükmüne geçeceğini rahmet ve inayet-i İlâhiyeden ümit ediyoruz.”5

Nur meşrebinde takvâ ve riyazet de bulunmaktadır. Diğer taraftan herkese ve en muhtaçlara, hattâ muarızlara ders vermek mesleği, hem dairesindeki şahs-ı mânevîyi konuşturmak için eski zamanda ehl-i hakikatin senede hiç olmazsa bir iki defa içtimâları ve sohbetleri gibi, Nur şâkirtlerinin de, birkaç senede en müsâit olan medrese-i Yusufiyede bir defa toplanmalarının lüzumu cihetinde bin sıkıntı ve meşakkat dahi olsa ehemmiyeti yoktur.6

“Güzel gören, güzel düşünür. Güzel düşünen hayatından lezzet alır” diye ders veren Bediüzzaman değil miydi?

O, hem ders vermiş; hem de fiilen yaşamıştır. Onun vefatından sonra Nur Talebeleri yüzlerce, binlerce defa hapslere girmişler ve yargılanmışlardır. Dünya tarihinde böylesine mahkemelerden geçip beraat eden başka bir dâvâ adamı var mıdır acaba?. Altmışlı, yetmişli, hatta seksenli yıllar Nur dâvâlarının çokça yaşandığı yıllar olmuştur. O yıllarda Nur Talebeleri yalnız bırakılmamış; hapislerde ziyaret edilmiş, mahkemelerde yanlarında bulunulmuştur. O günlerde medya olayı yakından takip etmiştir. Zaman olmuş dâvâlar menfî olarak manşetlere taşınmış, çok defa beraat kararları verilmemiştir. Böylece nuru söndürmeye çalıştıklarını zannetmişlerdir. Hâlbuki Nur üflemekle sönmez.

Şimdi ise...

Takvimlerimizde haftaları hatta günleri bile özel adlarıyla anmaya başladık. Bunların bir kısmı tarihimizle, kültürümüzle yakından ilgili iken bazıları bize uymayan geçmişi de pek bilinmeyen günler ve haftalardır.

Risâle-i Nur Enstitüsü'nün geleneksel hale getirdiği bir “Bediüzzaman Haftası”nı daha geride bıraktık. Mevlidler, paneller, kongreler, seminerler, anma toplantıları, yarışmalar, ziyaretler vb. alanlarda yapılan hummalı faaliyetlerle haftayı değerlendirmeye çalıştık. Bir hafta yetmedi Bediüzzaman'ı anmak ve anlatmak için. Yeteceğe de benzemiyor. Belki haftalarca, aylarca sürecek faaliyetler yapılacak. Çünkü o çağın değil; çağların adamıdır. O bir gönülde değil; sayısız gönüllerde yer etmiştir.

Bediüzzaman Haftasında neler yapmak istedik, neler yaptık, neler yapamadık, neler yaşadık? Geleceğe yönelik neler planladık?

Her faaliyetin sonunda kendimize bu ve buna benzer sorular sorduk. Eksikimizi, fazlamızı, yanlışımızı araştırdık. Gelecek sene yapacağımız programları şimdiden planlamaya başladık. Nur Talebelerinde bir faaliyet biterken başka bir faaliyet başlar.

Mart ayının son yarısında topyekûn bir faaliyetin içinde bulduk kendimizi. Yapılan dâvetlere elimizden geldiği kadar icabet etmeye çalıştık. Fırsat buldukça yapılan çeşitli faaliyetlere katıldık, şevk aldık. Şevk verdisek ne mutlu bize. Konuşmalardan heyecan duyduk, zaman zaman ayakta alkışladık. Yapılan her hizmeti kendimiz yapmış gibi sevindik, iftihar ettik, dua ettik, tebrik ettik. Emeği geçen herkesi samimî duygularla kucakladık.

Bediüzzaman ömrü boyunca hep müsbet hareket etmiş ve müsbet hareketi de tavsiye etmişti. Akla hayale gelmedik ağır baskılara rağmen hiçbir menfî hareket görülmemiştir.

Bu vesile ile Nur hizmetlerine emeği geçen başta Üstad Bediüzzaman Said Nursî ve talebelerinin ahirete göç edenlerini rahmetle anarken, hayatta olanlarına da hayırlı ömürler dilerim. Böyle nice güzel “Bediüzzaman Haftaları”nda buluşmak dua ve niyazıyla...

Dipnotlar:

1- Bediüzzaman Said Nursî, Lem'alar, s. 576.

2- Bediüzzaman Said Nursî, Tarihçe-i Hayat, s. 611.

3- Bediüzzaman Said Nursî, Tarihçe-i Hayat, s. 960-962.

4- Bediüzzaman Said Nursî, Lem'alar, s. 581.

5- Bediüzzaman Said Nursî, Şuâlar, s. 272.

6- Bediüzzaman Said Nursî, Şuâlar, s. 432.

Ahmed ÖZDEMİR